EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

10. märts 2005 *

Kohtuasjas C-342/03,

mille esemeks on EÜ artikli 230 alusel 4. augustil 2003 esitatud tühistamishagi

Hispaania Kuningriik, esindaja: N. Díaz Abad, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

hageja,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: M. Bishop ja D. Canga Fano,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: hispaania.

keda toetas:

Euroopa Ühenduste Komisjon, esindajad: X. Lewis ja R. Vidal Puig, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

menetlusse astuja,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja esimees P. Jann; kohtunikud N. Colneric, J. N. Cunha Rodrigues, M. Ilešič (ettekandja) ja E. Levits,

kohtujurist: F. G. Jacobs,
kohtusekretär: R. Grass,

arvestades kirjalikku menetlust,

olles 2. detsembri 2004. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Hispaania Kuningriik palub oma hagiga tühistada nõukogu 5. juuni 2003. aasta määrus (EÜ) nr 975/2003, millega avatakse CN-koodide 1604 14 11, 1604 14 18 ja 1604 20 70 alla kuuluvate tuunikonservide impordi tariifikvoodid ja sätestatakse nende haldamine (ELT L 141, lk 1; ELT eriväljaanne 02/13, lk 419).

Õiguslik raamistik

2 Määruse nr 975/2003 artikkel 1 näeb ette, et „[a]lates 1. juulist 2003 võib mis tahes riigist pärinevate ja CN-koodide 1604 14 11, 1604 14 18 ja 1604 20 70 alla kuuluvate tuunikonservide importimisel kohaldada 12% tollimaksumäära käesoleva määruse kohaselt avatud tariifikvoodi piires".

3 Määruse artikkel 2 täpsustab:

„Aastane tariifikvoot avatakse esialgu viieks aastaks. Selle esimese kahe aasta maht määratakse järgmiselt:

— 1. juuli 2003–30. juuni 2004: 25 000 tonni,

— 1. juuli 2004–30. juuni 2005: 25 750 tonni."

4 Määruse artikkel 3 näeb ette kvoodi jaotamise järgmiselt:

„Tariifikvoot jaotatakse nelja ossa järgmiselt:

a) Taist pärineva impordi kvoot, mille järjekorranumber on 09.2005, moodustab aastamahust 52% ja;

b) Filipiinidelt pärineva impordi kvoot, mille järjekorranumber on 09.2006, moodustab aastamahust 36% ja;

c) Indoneesiast pärineva impordi kvoot, mille järjekorranumber on 09.2007, moodustab aastamahust 11% ja;

d) muudest kolmandatest riikidest pärineva impordi kvoot, mille järjekorranumber on 09.2008, moodustab aastamahust 1%." [Tsitaati on parandatud Euroopa Kohtus, kuna määruse eestikeelne tõlge on ebatäpne.]

5 Määrus nr 975/2003 võeti vastu järgmistes tingimustes.

6 Euroopa Ühendus, Tai ja Filipiinid otsustasid 2001. aasta lõpus pidada konsultatsioone, et kontrollida, mil määral said Tai ja Filipiinide õigustatud huvid Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna rühma riikidest (edaspidi „AKV riigid") pärinevate tuunikonservide suhtes rakendatud tariifse sooduskohtlemise tõttu kahjustada. Sel perioodil oli Taist, Filipiinidelt ja teistest riikidest imporditavatele tuunikonservidele kehtestatud harilik või 24% „enamsoodustusmääraga" tollimaks.

7 Kuna konsultatsioonides kõiki osapooli rahuldavat lahendust ei leitud, otsustasid ühendus, Tai ja Filipiinid suunata küsimuse Maailma Kaubandusorganisatsiooni (edaspidi „WTO") vahendajale.

8 Vahendaja esitas oma seisukoha 20. detsembril 2002, soovitades ühendusel avada Tai ja Filipiini päritolu tuunikonservidele aastase kvoodi, mille suhtes kohaldataks 12% väärtuselist tollimaksumäära.

Menetlus Euroopa Kohtus

9 Hispaania Kuningriik esitas tühistamishagi, milles ta palub Euroopa Kohtul määrus nr 975/2003 tühistada ja mõista kohtukulud välja nõukogult.

10 Nõukogu palub jätta hagi rahuldamata ja mõista kohtukulud välja Hispaania Kuningriigilt.

11 15. jaanuari 2004. aasta määrusega lubati Euroopa Ühenduste Komisjonil astuda nõukogu nõuete toetuseks menetlusse.

12 Menetlusse astumist ette nähes oli Hispaania Kuningriik oma 4. novembri 2003. aasta kirjas palunud teatud asjaolude käsitlemist konfidentsiaalsetena vastavalt kodukorra artikli 93 lõikele 3. See taotlus jäeti rahuldamata.

Hagi

13 Oma hagi toetuseks viitab Hispaania Kuningriik kaheksale väitele, mis tulenevad vastavalt ühenduse soodustamise põhimõtte rikkumisest; konkurentsi moonutamisest; menetlusveast; ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ja teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel sõlmitud koostöölepingu, millele on alla kirjutatud 23. juunil 2000. aastal Cotonous (EÜT L 317, lk 3; ELT eriväljaanne 11/35, lk 3) ja mis kiideti ühenduse nimel heaks nõukogu 19. detsembri 2002. aasta otsusega 2003/159/EÜ (EÜT 2003 L 65, lk 27; ELT eriväljaanne 11/46, lk 121; edaspidi „Cotonou leping"), rikkumisest; AKV riikidega ja riikidega, kellele kohaldub „erisoodustuste skeem narkootikumide tootmise ja kaubanduse vastase võitluse toetamiseks", sõlmitud sooduslepingute rikkumisest; õiguspärase ootuse põhimõtte rikkumisest; põhjenduse puudumisest ja võimu kuritarvitamisest.

Esimene väide, mis tuleneb ühenduse soodustamise põhimõtte rikkumisest

Poolte argumendid

14 Hispaania Kuningriik selgitab, et ühenduse soodustamine on üks EÜ asutamislepingu põhimõtetest ja see on ühise tollitariifi aluseks. Tuleb arvesse võtta ühenduse huvi ja tagada ühenduse tootmise areng. Määrus nr 975/2003 rikub seda põhimõtet, kuna see lubab selliseid meetmeid, mida võiks võtta vaid siis, kui ühenduse tootmine oleks ebapiisav. Antud juhul ei ole sellist ebapiisavust tuvastatud. Selle kohta märgib Hispaania valitsus, et Hispaania on tuunikonservide tootjana maailmas kolmandal ja nende eksportijana teisel kohal ning üle 80% tema ekspordist on mõeldud ühenduse turu varustamiseks.

15 Hispaania valitsus rõhutab tuunikonservide sektori olulisust Hispaania ja eriti Galicia autonoomse piirkonna majandusele, mis puutub juba praegu kokku raskete majandusprobleemidega ja mis annab 90% Hispaania tuunikonservide toodangust. Seega on tegemist tundliku tootega, mis vajab kõrgendatud tariifikaitset eesmärgiga säilitada konkurentsitingimused teistest riikidest pärinevate toodete suhtes.

16 Nõukogu omalt poolt meenutab, et väidetav „ühenduse soodustamise" põhimõte ei ole õiguslikult siduv. See põhimõte tähendab vaid seda, et ühenduse tootjaid tuleb kohelda soodsamalt kui kolmanda riikide tootjaid. Ühendusel ei ole keelatud ühenduse tootjatele kahjulikult mõjuda võiva õigusakti vastuvõtmine. Kuna määruses nr 975/2003 ette nähtud tariifikvoodi piires imporditavatele tuunikonservidele kohaldatakse 12% tollimaksumäära, koheldes ühenduse tootjaid jätkuvalt kolmandate riikide tootjatest soodsamalt, ei ole antud juhul tegemist nimetatud põhimõtte rikkumisega.

17 Komisjon selgitab, et „ühenduse soodustamine" on vaid üks neist poliitilistest kaalutlustest, millega institutsioonid muude kaalutluste hulgas võivad tollitariifi määrade kehtestamisel arvestada. Kui institutsioonid peaksid „ühenduse soodustamisega" kõikidel juhtudel arvestama, oleks ühise kaubanduspoliitika tegevusulatus seatud kitsastesse ja asutamislepinguga vastuolus olevatesse raamidesse.

Euroopa Kohtu hinnang

18 Vaidlust ei ole selles, et „ühenduse soodustamine" on üks neist poliitilistest kaalutlustest, millest ühenduse institutsioonid kolmandate riikidega kauplemise korra kehtestamisel lähtusid.

19 Siiski, nagu Euroopa Kohus on juba täpsustanud, ei kujuta see soodustamine mingil juhul endast õiguslikult siduvat nõuet, mis võiks kaasa tuua asjaomase õigusakti tühisuse (14. juuli 1994. aasta otsus kohtuasjas C-353/92: Kreeka *v.* nõukogu, EKL 1994, lk I-3411, punkt 50).

20 Eeltoodust järeldub, et esimene väide tuleb tagasi lükata, ilma et oleks vaja uurida olukorda ühenduse turu varustamisel ja määruse nr 975/2003 mõju ühenduse majandusele.

Teine väide, mis tuleneb konkurentsi moonutamisest

Poolte argumendid

21 Hispaania valitsus väidab, et määruses nr 975/2003 ette nähtud tariifikvoot moonutab tuunikonservide turul konkurentsitingimusi, sest ta mõjutab negatiivselt ühenduse tööstust ja viib sel viisil turu tasakaalust välja. Hispaania valitsus esitab selle kohta tabelid ja Hispaania tootjate selgitused, mis näitavad nende tellimuste vähenemist ja seega nimetatud määruse tõttu tekkinud suuri kahjusid. Ta kinnitab ka seda, et erinevused sotsiaalkuludes, keskkonnakaitses ja toodete kvaliteedikontrollis loovad konkurentsitingimuste ebavõrdsuse ühelt poolt Tai ja Filipiinide ning teiselt poolt ühenduse vahel.

22 Nõukogu rõhutab, et isegi kui oleks olnud teada, et kvoodil võivad olla ühenduse tootjatele kahjulikud tagajärjed, ei järeldu sellest siiski, et konkurentsitingimusi oleks lubamatult moonutatud.

23 Komisjon kinnitab, et ükski ühenduse õigusnorm ei keela selliste tariifimeetmete vastuvõtmist, mis võivad konkurentsitingimusi muuta Hispaania valitsuse poolt väidetud viisil.

Euroopa Kohtu hinnang

24 Nagu komisjon õigesti märgib, ei keela ühenduse õigus selliste tariifimeetmete vastuvõtmist, mille võimalik mõju konkurentsile piirdub käesoleval juhul Hispaania valitsuse poolt väidetuga.

25 Nagu kohtujuristki on oma ettepaneku punktis 12 välja toonud, takistaks selline keeld ühendusel kaasa aidata piirangute järkjärgulisele kaotamisele rahvusvahelises kaubanduses. Tegelikult võib iga tollimaksu alandamine teatud määral mõjutada kolmandatest riikidest imporditud ja samaväärsete ühenduse toodete vahelist konkurentsi ühenduse tootjate kahjuks. Kui järgida Hispaania valitsuse argumentatsiooni lõpuni, tähendaks see seda, et ühendus ei saaks kunagi imporditud toodetel lasuvat tollimaksu alandada. On selge, et see ei saa nii olla.

26 Nendel põhjustel tuleb teine väide samuti tagasi lükata.

Kolmas väide, mis tuleneb menetlusveast

Poolte argumendid

27 Hispaania valitsus märgib, et määrus nr 975/2003 on vastu võetud haldusmenetluse norme rikkudes, sest seda ei põhjendata ühegi tehnilise uurimusega, mis näitaks selle vastuvõtmise vajalikkust. Ei ole koostatud ühtegi aruannet, mis väljendaks turu varustatuse taset ja tuunikonservide kvoodi avamise mõjusid. Järelikult on rikutud pädeva institutsiooni kohustust kõiki antud juhu asjaolusid hoolikalt ja erapooletult uurida. Nõukogu uurimist ei saa asendada WTO vahendaja poolt läbiviiduga, kuna viimase soovitused ei ole kohustuslikud ja nõukogu ei saa ühise kaubanduspoliitika arendamist delegeerida kolmandale isikule.

28 Nõukogu kinnitab, et ta ei pea mõjude hindamist enne EÜ artiklil 133 põhineva komisjoni ettepaneku suhtes seisukoha võtmist läbi viima. Igal juhul ei oleks määrust nr 975/2003 vastu võetud ilma arvandmeteta. Nõukogu meenutab, et arvandmed tuunikonservide tariifikvoodi määrade ja tonnaaži kohta vastavad üldjoontes turuolukorda uurinud WTO vahendaja esitatud andmetele.

29 Komisjon rõhutab, et määrust nr 975/2003 ei võetud vastu mitte haldusmenetluse, vaid EÜ artiklis 133 sätestatud seadusandliku menetluse korras. Seadusandja kaalutlusõigus on laiaulatuslikum kui haldusasutustel.

Euroopa Kohtu hinnang

30 Nagu käesoleva kohtuotsuse punktides 18–20 selgitati, ei ole ühise kaubanduspoliitika kujundamine „ühenduse soodustamisele" allutatud. Järelikult ei olnud nõukogul määruse nr 975/2003 vastuvõtmisel igal juhul kohustust tariifikvoodi ettearvatavat mõju ühenduse tuunikonservide tööstusele uurida ja selleks antud majandussektoris ühenduse varustatuse tegelikku olukorda kirjeldavat tehnilist aruannet koostada.

31 Järelikult tuleb kolmas väide samuti tagasi lükata.

Neljas väide, mis tuleneb Cotonou lepingu rikkumisest

Poolte argumendid

32 Hispaania valitsus viitab Cotonou lepingu artikli 12 rikkumisele. Selle artikli kohaselt peab ühendus AKV riikide huvisid kahjustada võivaid meetmeid kavandades neid riike aegsasti teavitama. Antud juhul sellist teavitamist toimunud ei ole.

33 Nõukogu rõhutab, et komisjoni ettepanek määruse nr 975/2003 osas on avalik dokument ja sellest ettepanekust ametlikult teavitamata jätmine ei saa nimetatud

määruse kehtivusele õiguslikke tagajärgi kaasa tuua. Peale selle asub Hispaania valitsuse viidatud teavitamise kohustus väljaspool nõukogu otsustusmenetlust ja ei kujuta endast määruse loomeprotsessile olulist formaalsust. Igal juhul hoiti AKV riike menetluse käiguga regulaarselt kursis.

34 Komisjon selgitab, et teavitas AKV riike regulaarselt ja tema ettepanek avalikustati. Ta meenutab, et Cotonou lepingu artikkel 12 ei muuda EÜ artiklis 133 ette nähtud seadusandlikku menetlust ja et mainitud artiklis 12 ette nähtud teavitamine on vaid informatiivne. Seega ei ole tegemist olulise vorminõudega, mille mittetäitmisega võiks kaasneda määruse nr 975/2003 tühistamine.

Euroopa Kohtu hinnang

35 Cotonou lepingu artikkel 12 näeb ette, et „[k]ui ühendus kavatseb oma volitusi kasutades võtta mõne meetme, mis võib mõjutada AKV riikide huve seoses käesoleva lepingu eesmärkidega, teatab ta nimetatud riikidele aegsasti oma kavatsustest [...]. Selleks edastab komisjon selliste meetmete võtmise ettepaneku samal ajal ka AKV riikide sekretariaadile [...]".

36 Niisiis, isegi kui vaidlusalune tariifikvoot võiks „mõjutada AKV riikide huve seoses [Cotonou] lepingu eesmärkidega" ja kui Cotonou lepingu artikli 12 rikkumine võiks kaasa tuua määruse nr 975/2003 tühistamise, tuleb sedastada, et kuna AKV riike teavitati kavandatavast meetmest nõuetekohaselt, ei ole nimetatud artiklit rikutud.

37 See tuleneb eelkõige AKV riikidega 1. ja 25. märtsil 2003 peetud nõupidamiste protokollidest, mille kohaselt oli neid riike teavitatud esiteks sellest, et komisjon kavatses WTO vahendaja soovitusi arvestada, ja teiseks sellest, et ta oli nõukogule sellekohase ettepaneku teinud.

38 Sellest järeldub, et neljas väide tuleb tagasi lükata.

Viies väide, mis tuleneb AKV riikidega ja riikidega, kellele kohaldub „erisoodustuste skeem narkootikumide tootmise ja kaubanduse vastase võitluse toetamiseks", sõlmitud sooduslepingute rikkumisest

Poolte argumendid

39 Hispaania valitsuse väitel kaotavad AKV riikidega ja riikidega, kellele kohaldub „erisoodustuste skeem narkootikumide tootmise ja kaubanduse vastase võitluse toetamiseks", sõlmitud sooduslepingud (edaspidi „narkootikumide vastu võitlemise skeem") määrusega nr 975/2003 ette nähtud tariifikvoodi tõttu oma mõtte, kuna seetõttu peavad nimetatud riikide päritolu tuunikonservid konkureerima enamarenenud riikidest pärinevatega.

40 Nõukogu toob esile, et määruse nr 975/2003 kohaselt avatud kvoodi piires kohaldatakse 12% tollimaksu, sellal kui AKV riikide päritolu tuunikonservid on

tollimaksust vabastatud. Peale selle täpsustab ta, et selle määruse vastuvõtmine lõpetas varasema vaidluse Tai Kuningriigi ja Filipiinide Vabariigiga ning võimaldas vältida võimalikku WTO poolset karistamist.

41 Komisjoni arvates ei riku nimetatud määrus mingil moel Cotonou lepingut ega narkootikumide vastu võitlemise skeemi. Ta loetleb kõnealuste tariifirežiimide erinevused selles osas.

Euroopa Kohtu hinnang

42 Kõnealuse väite puhul viidatud soodusrežiimid puudutavad reaalselt vaid neid tollimaksuvabastusi, mis ühelt poolt on ette nähtud Cotonou lepingus, ja teiselt poolt neid, mis tulenevad narkootikumide vastu võitlemise skeemist vastavalt nõukogu 10. detsembri 2001. aasta määrusele (EÜ) nr 2501/2001 üldiste tariifsete soodustuste kava kohaldamise kohta ajavahemikus 1. jaanuar 2002—31. detsember 2004 (ELT L 346, lk 1; ELT eriväljaanne 2/12, lk 105).

43 Tuleb sedastada, et määrust nr 975/2003 vastu võttes kehtestas nõukogu uue tariifikvoodi, mis ei seondu nimetatud lepingu ega skeemiga ja mis ei kahjusta mingil moel nende alusel antud tollimaksuvabastusi. Järelikult ei ole määrus nr 975/2003 mingil moel Cotonou lepingu ega narkootikumide vastu võitlemise skeemiga vastuolus.

44 Viies väide tuleb seega samuti tagasi lükata.

Kuues väide, mis tuleneb õiguspärase ootuse põhimõtte rikkumisest

Poolte argumendid

45 Hispaania valitsuse väitel rikub määrus nr 975/2003 AKV riikidesse ja narkootikumide vastu võitlemise skeemi riikidesse investeerinud ühenduse ettevõtjate puhul õiguspärase ootuse põhimõtet.

46 Nõukogu ja komisjon meenutavad, et ühendusel on ühise kaubanduspoliitika realiseerimiseks vajalike vahendite valikul kaalutlusõigus ja et tavaliselt seda ka kasutatakse. Sellest järeldavad nad, et seega ei saa majandustegevuses osalejad rajada oma õiguspärast ootust olemasoleva olukorra püsimajäämisele.

Euroopa Kohtu hinnang

47 Iga majandustegevuses osaleja, kelles institutsioon on tekitanud põhjendatud lootusi, võib tugineda õiguspärase ootuse põhimõttele. Peale selle ei takista miski ühel liikmesriigil tühistamishagi raames väita, et mõni institutsioonide õigusakt

kahjustab mõnede majandustegevuses osalejate õiguspärast ootust (19. novembri 1998. aasta otsus kohtuasjas C-284/94: Hispaania *v.* nõukogu, EKL 1998, lk I-7309, punkt 42, ning 15. juuli 2004. aasta otsus liidetud kohtuasjades C-37/02 ja C-38/02: Di Lenardo ja Dilexport, punkt 70, EKL 2004, lk I-6911).

48 Siiski, kui majandustegevuses osalejatele on nende huve kahjustava meetme vastuvõtmine eelnevalt teada, ei saa nad õiguspärase ootuse põhimõttele tugineda (15. aprilli 1997. aasta otsus kohtuasjas C-22/94: Irish Farmers Association jt, EKL 1997, lk I-1809, punkt 25, ja eespool viidatud kohtuotsus Di Lenardo ja Dilexport, punkt 70).

49 Kuna käesoleval juhul on ühenduse institutsioonidel ühise kaubanduspoliitika elluviimiseks vajalike vahendite valikul ulatuslik kaalutlusõigus, puudub majandustegevuses osalejatel alus oma õiguspärase ootuse rajamiseks olemasoleva olukorra säilimisele (vt selle kohta eespool viidatud otsus Hispaania *v.* nõukogu, punkt 43).

50 Järelikult ei saanud huvitatud majandustegevuses osalejad Tai ja Filipiinidega toimunud konsultatsioonide ja lepitusmenetluse käigus rajada oma lootusi sellele, et nendest riikidest imporditavatele tuunikonservidele kehtestatud tollimaksumäär jääb püsima. Vastupidi, võis arvata, et nendele menetlustele võis järgneda selle määra alandamine.

51 Sellest järeldub, et määrust nr 975/2003 vastu võttes ei ole nõukogu õiguspärase ootuse põhimõtet rikkunud ja see väide tuleb seega tagasi lükata.

Seitsmes väide, mis tuleneb põhjenduse puudumisest

Poolte argumendid

52 Hispaania valitsuse väitel on määrus nr 975/2003 ebapiisavalt põhjendatud, kuna selle esimeses põhjenduses piirdutakse vaid viitamisega WTO vahendaja aruandele, mis pole ühendusele kohustuslik. Peale selle ei käsitleta määruses probleemi tervikuna, sest ei uurita selles ette nähtud meetmete mõju ühenduse tuunikonservide tööstusele.

53 Nõukogu ja komisjon kinnitavad, et määruse nr 975/2003 põhjendused on selle vastuvõtmise põhjendamiseks piisavad.

Euroopa Kohtu hinnang

54 EÜ artiklis 253 ette nähtud ühenduse määruste põhjendus peab selgelt ja ühemõtteliselt kajastama õigusakti autoriks olnud institutsiooni mõttekäiku, võimaldamaks huvitatud isikutel võetud meetme põhjendustega tutvuda ja Euroopa Kohtul kontrolli teostada (eespool viidatud otsus Kreeka *v.* nõukogu, punkt 19, ja 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-301/97: Madalmaad *v.* nõukogu, EKL 2001, lk I-8853, punkt 187).

55 Kui õigusakt, nagu antud juhul, on mõeldud üldiseks kohaldamiseks, võib põhjendustes piirduda viitega määruse vastuvõtmist tinginud olukorrale tervikuna ja akti üldistele eesmärkidele (eespool viidatud kohtuasjad Hispaania *v.* nõukogu, punkt 28 ja Madalmaad *v.* nõukogu, punkt 189).

56 Antud juhul on määruse nr 975/2003 esimeses põhjenduses määrusega tariifikvoodi avamise tinginud olukord läbipaistvalt ja selgelt kokku võetud.

57 Määruse teises põhjenduses täpsustatakse selle peamist eesmärki, nimelt lõpetada varasem kaubanduslik vaidlus ühelt poolt ühenduse ning teiselt poolt Tai Kuningriigi ja Filipiinide Vabariigi vahel.

58 Järgnevates põhjendustes selgitatakse, miks on välja töötatud just selline tariifikvoodi kasutamise kord. Eelkõige mainitakse, et nn kaubandusvaidluse määrusega oli otstarbekas eraldada kvoodiosad ühelt poolt riikidele, kes on tuunikonservide tarnimisest eriti huvitatud, ja teiselt poolt teistele riikidele.

59 Seega sisaldab määruse nr 975/2003 põhjendus olukorra ja ühenduse seadusandja järgitud eesmärkide selget kirjeldust. Pealegi on see põhjendus osutunud piisavaks, võimaldamaks Hispaania valitsusel määruse sisu kontrollida ja selle õiguspärasuse vaidlustamise võimalust hinnata.

60 Peale selle, nii nagu käesoleva kohtuasja punktis 30 märgiti, ei olnud nõukogul kohustust uurida tariifikvoodi mõju ühenduse tuunikonservide tööstusele. Järelikult, vastupidiselt Hispaania valitsuse väitele, ei olnud määruse nr 975/2003 põhjendustes vaja seda küsimust käsitleda.

61 Seega tuleb seitsmes väide samuti tagasi lükata.

Kaheksas väide, mis tuleneb võimu kuritarvitamisest

Poolte argumendid

62 Hispaania valitsus viitab võimu kuritarvitamisele, mis seisneb selles, et tuunikonservide tariifikvoot eraldati meelevaldselt peaaegu tervikuna kasusaajatele riikidele, sh Indoneesia, ja kolmandatele riikidele jäeti ülejäänu. Hispaania valitsuse väitel on määruse nr 975/2003 artiklis 3 ette nähtud protsentuaalne jaotus vastuolus isegi kvoodi mõistega ja näib pigem olevat poliitilise läbirääkimise tulemus. Peale selle on vastuvõetud meede vastuolus tema kehtestamise eesmärgiga, kuna nõukogu ei arvestanud suuniseid, mille kohaselt tuleb kõnealuse toote puhul vastata ühenduse kõige esmasematele vajadustele. Selle määrusega antud tariifisoodustused loovad ohtliku pretsedendi, kuna teised riigid hakkavad endi diskrimineerimist tunnetama ja sarnaseid tariifisoodustusi taotlema.

63 Nõukogu ja komisjon väidavad, et antud asjaolud ei vasta võimu kuritarvitamise mõistele Euroopa Kohtu praktika tähenduses.

Euroopa Kohtu hinnang

64 Nagu Euroopa Kohus on korduvalt otsustanud, on õigusakti puhul võimu kuritarvitamisega tegemist vaid siis, kui objektiivsete, asjakohaste ja kooskõlaliste

tõendite põhjal selgub, et õigusakt on vastu võetud eranditult või peamiselt teiste eesmärkide saavutamiseks, kui need, millele toetuti, või asutamislepingus konkreetse juhtumi lahendamiseks spetsiaalselt ette nähtud menetluse vältimiseks (14. mai 1998. aasta otsus kohtuasjas C-48/96 P: Windpark Groothusen *v.* komisjon, EKL 1998, lk I-2873, punkt 52, ja 22. novembri 2001. aasta otsus kohtuasjas C-110/97: Madalmaad *v.* nõukogu, EKL 2001, lk I-8763, punkt 137).

65 Tuleb tõdeda, et Hispaania valitsus ei ole niisuguseid tõendeid esitanud.

66 Otse vastupidi, määruse nr 975/2003 artiklites 2 ja 3 ette nähtud tariifikvoot vastab ilmselt määruse teises ja kolmandas põhjenduses toodud eesmärkidele ehk lahendada varasem vaidlus Tai Kuningriigi ja Filipiinide Vabariigiga ning kehtestada vaidluse lahenduse tulemusena kvoodiosad ühelt poolt nendele riikidele, kes on tuunikonservide tarnimisest eriti huvitatud, ja teiselt poolt teistele riikidele.

67 Hispaania valitsuse argumendi puhul, mille kohaselt nimetatud määrus loob pretsedendi, kuna teised riigid hakkavad taotlema sarnaseid soodustusi, piisab märkimisest, et niisugune väide, isegi kui see osutuks õigeks, ei saaks mingil juhul tõendada, et kõnealune kvoot avati teiste eesmärkide saavutamiseks, kui need, millele toetuti, või asutamislepingus spetsiaalselt antud juhu asjaolude ärahoidmiseks ette nähtud menetluse vältimiseks.

68 Eeltoodust lähtudes tuleb kaheksas väide tagasi lükata.

69 Kuna ükski Hispaania valitsuse esitatud väidetest ei olnud vastuvõetav, tuleb hagi rahuldamata jätta.

Kohtukulud

70 Kodukorra artikli 69 lõike 2 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna nõukogu on kohtukulude hüvitamist Hispaania Kuningriigilt nõudnud ja viimane on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud temalt välja mõista. Vastavalt kodukorra artikli 69 lõikele 4 kannab komisjon menetlusse astujana oma kohtukulud ise.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

1. **Jätta hagi rahuldamata.**

2. **Mõista kohtukulud välja Hispaania Kuningriigilt, v.a Euroopa Ühenduste Komisjoni kulud, mis jäävad tema enda kanda.**

Allkirjad